

Nationellt releasecenter för Snomed CT

Snomed CT Forum – 3 maj 2024

Frågor/diskussionspunkter

1. Hur kan amningspositioner beskrivas och modelleras i Snomed CT?

Amningspositioner kan beskrivas antingen utifrån mammans position (liggande, halvliggande osv.) eller barnets position, hur barnet hålls (rugbygrepp, fotbollsgrepp osv.). Ibland kan det vara kombinationer.

Man skulle kunna tänka sig ett underordnat begrepp till 9851009 |fynd som rör kroppsställning| i kliniskt fynd-hierarkin. Går det att kombinera mammans och barnets ställning?

Vid konkret önskemål efterfrågas ett tydligt användningsfall och referenser som beskriver begreppen, enligt sedvanlig mall på Socialstyrelsens webb, <https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/e-halsa/snomed-ct/> under rubriken Vill du lämna förslag?

Generellt är obstetrikområdet eftersatt i Snomed CT. Frågan om hur den här typen av begrepp skulle kunna modelleras, är relevant även för Snomed International.

2. Hur detaljerade begrepp kan godkännas för upptag i nationell/internationell release av Snomed CT?

I Snomed CT skvalpar det runt en mängd begrepp med hög detaljeringsgrad. Detta är troligen ett arv från den tiden då informationsmodellerna krävde väldigt prekoordinerade begrepp. Snomed CT förändras och även informationsmodeller har olika mognadsnivå. Vartefter informationsmodellerna utvecklas kommer behovet av superdetaljerade begrepp minska. Med hjälp av bättre informationsmodeller och post-koordinering kommer förhoppningsvis sättet att representera kliniskt innehåll att förbättras och öka förutsättningarna för semantisk interoperabilitet.

Oavsett om ett önskat begrepp är superdetaljerat eller inte kommer NRC utreda och bedöma relevansen från fall till fall – om det finns behov, tydligt användningsfall, gärna att fler kunde ha nytta av begreppet osv. Snomed CT

behöver kunna passa för olika användning. Hur man vill/kan dokumentera och beskriva vissa situationer förändras över tid.

Efterlysning om tydliga rekommendationer från Snomed International

Utifrån ovanstående diskussioner om vad och hur som är lämpligt att lägga till i Snomed CT framkom behov av att lyfta önskemål om tydligare rekommendationer till Snomed International. Vi önskar fler och tydliga rekommendationer om hur Snomed CT borde implementeras, t.ex. hur ECL (expression constraint language) skulle kunna användas för bättre dataanalys.

Eftersom innehållet i Snomed CT skapats vid olika tidpunkter för olika behov finns det hierarkier som är mer eller mindre användbara i en modern informationsmiljö. En idé som kom upp var att begrepp/delhierarkier som av någon anledning kunde bedömas som mindre användbara taggades i browsern. En varning, typ ☹️, kunde visas bredvid den svenska flaggan t.ex.?

Rekommendationer kring implementering är just nu en stor fråga i Member forum m.fl. konstellationer internationellt. Inom området nutrition är en implementeringsguide på gång från Nutrition Care Process Terminology (NCPT). Fler kommer säkert följa!

Samprioritera mer!

Arbetet med levnadsvanor lyftes fram som ett intressant och givande sätt att jobba på, där informatikarbetet via NSG, kopplades ihop med verksamheten via NPO¹. Framgångsfaktorn är att synka olika organisationers (NSG, Socialstyrelsen, Snomed International m.fl.) prioriteringar.

Info om Snomed CT-NAG

Anna Rossander, ordförande för den nationella arbetsgruppen (NAG) Snomed CT, berättade kort om regionernas gemensamma arbete med Snomed CT genom regionernas system för kunskapsstyrning. NAG är en arbetsgrupp under Nationell samverkansgrupp (NSG) strukturerad vårdinformation, med uppgift att bistå regionerna med modelleringshjälp

¹ Nationellt system för kunskapsstyrning hälso- och sjukvård, <https://kunskapsstyrningvard.se/kunskapsstyrningvard.44259.html>

och beslut och vägledning kring hur Snomed CT kan hanteras. NAG Snomed CT och Socialstyrelsen har löpande avstämningar. Läs mer här:

- NSG strukturerad vårdinformation
<https://kunskapsstyrningvard.se/kunskapsstyrningvard/programomradenoc-hsamverkansgrupper/nationellasamverkansgrupper/nsgstruktureradvardinformation.56484.html>
- NAG Snomed CT
<https://kunskapsstyrningvard.se/kunskapsstyrningvard/programomradenoc-hsamverkansgrupper/nationellasamverkansgrupper/nsgstruktureradvardinformation/snomedct.56158.html>

Nästa Snomed CT-forum

Fredagen den 14 juni 2024. Se Socialstyrelsens kalendarium för länk <https://www.socialstyrelsen.se/kalendariet/>

Ingen föransmälan behövs, men skicka gärna in frågor i förväg så har vi bäst förutsättningar att svara. Frågorna skickas till ehalsa@socialstyrelsen.se

Minnesanteckningar från mötet publiceras på <https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/e-halsa/snomed-ct/>, skrolla en bit ner på sidan. På återseende!

Snomed CT Forum – 5 april 2024

Nationellt informatikarbete i Sverige

Regionerna bedriver ett gemensamt arbete kring informatik i vården, där Snomed CT är en del, genom regionernas system för kunskapsstyrning. NAG (Nationell arbetsgrupp) Snomed CT är en arbetsgrupp under Nationell samverkansgrupp (NSG) strukturerad vårdinformation, med uppgift att bistå regionerna med modelleringshjälp och beslut och vägledning kring hur Snomed CT kan hanteras.

Socialstyrelsen fungerar som Nationellt releasecenter för Snomed CT i Sverige, vilket innebär att vi förvaltar och vidareutvecklar den svenska utgåvan. Kontakta oss om behov av nya begrepp uppstår, men stäm gärna av med kontaktpersoner inom kunskapsstyrningssystemet om huruvida det finns pågående arbeten nationellt inom aktuellt område.

NAG Snomed CT, NAG strukturerad vårdinformation Kvalitetsregister och Socialstyrelsen har löpande avstämningar varannan vecka. Läs mer här:

- NSG strukturerad vårdinformation
<https://kunskapsstyrningvard.se/kunskapsstyrningvard/programomradenoc/hsamverkansgrupper/nationellasamverkansgrupper/nsgstruktureradvardinformation.56484.html>
Kontakta Erika Ericsson, SKR, erika.ericsson@skr.se för mer information
- NAG Snomed CT
<https://kunskapsstyrningvard.se/kunskapsstyrningvard/programomradenoc/hsamverkansgrupper/nationellasamverkansgrupper/nsgstruktureradvardinformation/snomedct.56158.html>
- NAG strukturerad vårdinformation Kvalitetsregister
<https://skr.se/kvalitetsregister/omnationellakvalitetsregister/projekt/informationsforsorjningtillnationellakvalitetsregister/stodforautomatiseradinformationsforsorjning.54761.html>

Pågående nationellt arbete om mätvärden

Då några av dagens deltagare berättade att de jobbar med att Snomed CT-koda mätvärden informerade Erika Ericsson, samordnare inom kunskapsstyrningen, SKR, om att det finns ett insatsområde kring mätvärden. Arbetet handlar om att undersöka om det går att sammanställa och enas nationellt om vilka mätvärden som ska användas i svensk sjukvård och hur de kan standardiseras informatiskt.

Kartläggning över regionernas användning av Snomed CT

NAG Snomed CT är i slutfasen att sammanställa en kartläggning om hur långt implementeringen av Snomed CT har kommit i Sverige och vilka hinder som finns för en bredare användning. Under förutsättning att

rapporten godkänns av NSG strukturerad vårdinformation, som är uppdragsgivare, kommer den inom kort publiceras på <https://kunskapsstyrningvard.se/>.

Lär dig mer om Snomed CT

På Snomed Internationals hemsida finns utbildningar och information om hur man kan engagera sig i Snomed CT:s utveckling. Snomed CT är en ”görokrati”! Nästa vecka (14–17 april) arrangeras vårens arbetsmöten (business meetings) i London där erfarenhetsutbyte och annat diskuteras länder emellan. Många sessioner är öppna och man kan delta digitalt om man är intresserad av något särskilt ämne, t.ex. kring implementering eller specifika kliniska ämnen.

- www.snomed.org
- <https://www.snomed.org/business-meetings>
- <https://confluence.ihtsdotools.org/display/FT/April+2024+-+SNOMED+International+Business+Meetings>
- <https://elearning.ihtsdotools.org/>

På e-hälsokonferensen Vitalis, Göteborg, den 14–16 maj håller Socialstyrelsen en presentation om implementeringsverktyg för Snomed CT. Välkomna!

- <https://invitepeople.com/events/ae499c7a48/overview>

Nästa Snomed CT-forum

Fredagen den 3 maj 2024. Se Socialstyrelsens kalendarium för länk <https://www.socialstyrelsen.se/kalendariet/>

Ingen föransmälan behövs, men skicka gärna in frågor i förväg så har vi bäst förutsättningar att svara. Frågorna skickas till ehalsa@socialstyrelsen.se

Minnesanteckningar från mötet publiceras på <https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/e-halsa/snomed-ct/>, skrolla en bit ner på sidan. På återseende!

Snomed CT Forum – 1 mars 2024

Frågor/diskussionspunkter

1. Vilket Snomed CT-begrepp är lämpligt för ”neonatal transkutan bilirubinbestämning”?

Leverantör har behov av att möjliggöra dokumentation av ”neonatal transkutan bilirubinbestämning” (och resultatet av mätningen). I åtgärds-hierarkin i Snomed CT finns några underordnade begrepp till 302787001 |bilirubinmätning|, inkluderande ”neonatal”, som kanske kunde vara lämpliga. Inget begrepp tycks finnas som adresserar transkutan mätning.

En aspekt på frågan är hur kontexten för att dokumentera frågor ser ut. Ofta kan vissa delar av önskad information bäst hanteras med hjälp av attribut i informationsmodellen. I det här fallet skulle t.ex. åldern på barnet antagligen bäst uttryckas med ett attribut i informationsmodellen, då Snomed CT-koden inte definierar åldern, utan antalet dagar som räknas som neonatalperiod kan variera mellan olika länder och sammanhang. Dessutom är metoden lika oavsett ålder på barnet.

Även metod kan uttryckas med informationsmodellen, men i det här fallet är det troligen säkrast (mest entydigt) att inkludera den informationen i själva Snomed CT-begreppet. Viktigt att förstå om provet är taget i blod eller serum, eller som i det här fallet, transkutant. Ska ”totalmängd” ingå i begreppet? Hypotesen vid mötet är att totalmängd inte är relevant när bilirubin mäts transkutant.

Befintliga begrepp på temat finns nu i åtgärdshierarkin, som underbegrepp till 386053000 |Evaluation procedure| (|bedömning|). Detta är en hierarki som varit under diskussion och utredning under en längre tid då mycket av innehållet i den hierarkin överlappar med hierarkin 363787002 |Observable entity| (|observerbar företeelse|). Snomed International rekommenderar att observable-hierarkin används, och kommer inte tillåta skapande av nya begrepp i hierarkin 386053000 |Evaluation procedure|. Dock kommer befintligt innehåll i de parallella hierarkierna finnas kvar i den internationella utgåvan då en del länder, t.ex. Storbritannien, inte gick med på en inaktivering av <<386053000 |Evaluation procedure|. Läs mer här: <https://confluence.ihtsdotools.org/pages/viewpage.action?pageId=199426783>.

Med tanke på Snomed Internationals inriktning på att i första hand använda observable-hierarkin för begrepp som representerar mätningar plus att modellering i observable-hierarkin möjliggör att skapa ett fullt definierat

begrepp, där metoden (263902000 |transkutan metod|) kan ingå, föreslås att ett nytt observabelbegrepp skapas: **Transkutan mätning av bilirubin**.

Önskemål framförs att Socialstyrelsen, eller annan nationell aktör, fattar ett nationellt beslut att rekommendera att aktörer bör välja observabelbegrepp och inte åtgärdsbegrepp för den här typen av begrepp (mätningar).

2. Finns det svenska läkemedelsproduktsortimentet mappat mot Snomed CT?

Det pågår flera initiativ och projekt internationellt om vilka standarder som ska användas för att kunna utbyta data om läkemedelsprodukter, översättningar av bipacksedlar m.m. mellan länder, ex [Gravity](#) och [Unicom](#). I Norge har alla läkemedel mappats mot Snomed CT och frågeställaren undrar om samma skett/ska ske i Sverige.

Norge, Spanien, Australien och Storbritannien är exempel på länder som använder Snomed CT som läkemedelsterminologi. I USA finns Rx-norm med mappning mot Snomed CT. I Sverige tillhandahålls Nationellt produktregister för läkemedel, NPL, och Nationellt substansregister för substanser, NSL, av Läkemedelsverket. NSL är till vissa delar mappat mot Snomed CT. Vad Socialstyrelsen känner till finns just nu inga planer på att använda Snomed CT som nationell läkemedelsterminologi i Sverige. Det skulle kunna finnas fördelar med att i större utsträckning använda sig av Snomed CT inom området. Deltagare på dagens möte tipsar om att man kan vända sig till Läkemedelsverket och E-hälsomyndigheten och framföra önskemål.

Hierarkin 763158003 [Medicinal product] innehåller begrepp som beskriver läkemedelsprodukter ner på en nivå som är internationellt tillämpligt, men t.ex. produktnamn finns inte där. Detta kan utgöra en grund som länder kan koppla en nationellt anpassad extension till om de vill använda Snomed CT som läkemedelsterminologi, eller mappa en existerande terminologi till.

Lär dig mer om Snomed CT:s begreppsmodell för läkemedelsprodukter:

- <https://confluence.ihtsdotools.org/display/DOCMPM/SNOMED+CT+Medicinal+Product+Model+Specification>
- <https://confluence.ihtsdotools.org/display/DOCEG/Medicinal+Product>
- eller en aning mer lättstamt med bilder och tal, på Snomed Internationals e-learning platform, t.ex. <https://elearning.ihtsdotools.org/mod/page/view.php?id=7385> (skapa gratis konto först)

Kolla också Sveriges kommuner och regioners arbete:

<https://kunskapsstyrningvard.se/download/18.d11770218d784e4ee7718ac/1707917959570/Gemensamma-begrepp-inom-lakemedelsområdet.pdf>

Ett exempel från den europeiska läkemedelsmyndighetens (EMA) arbete med att representera en läkemedelsprodukt.

https://www.ema.europa.eu/en/documents/other/product-management-service-pms-implementation-international-organization-standardization-iso-standards-identification-medicinal-products-idmp-europe-chapter-8-annex-i-complete-representation_en.pdf#page=4

Info om Snomed CT-NAG

Anna Rossander, ordförande för den nationella arbetsgruppen (NAG) Snomed CT, berättade kort om regionernas gemensamma arbete med Snomed CT genom regionernas system för kunskapsstyrning. NAG är en arbetsgrupp under Nationell samverkansgrupp (NSG) strukturerad vårdinformation, med uppgift att bistå regionerna med modelleringshjälp och beslut och vägledning kring hur Snomed CT kan hanteras. NAG Snomed CT och Socialstyrelsen har löpande avstämningar. Läs mer här:

- NSG strukturerad vårdinformation
<https://kunskapsstyrningvard.se/kunskapsstyrningvard/programomradenoc/hsamverkansgrupper/nationellasamverkansgrupper/nsgstruktureradvardinformation.56484.html> Kontakta Kristin Schoug Bertilsson, SKR, kristin.bertilsson@skr.se eller Erika Ericsson, SKR, erika.ericsson@skr.se för mer information
- NAG Snomed CT
<https://kunskapsstyrningvard.se/kunskapsstyrningvard/programomradenoc/hsamverkansgrupper/nationellasamverkansgrupper/nsgstruktureradvardinformation/snomedct.56158.html>

Student söker informanter till ett examensarbete/studie

Björn Åkvik studerar på Masterprogrammet i hälsoinformatik vid Karolinska Institutet och efterlyser intervjupersoner från regioner och leverantörer som håller på att implementera Snomed CT. Hör gärna av dig till bjorn.akvik@gmail.com om du är intresserad!

Nästa Snomed CT-forum

Fredagen den 5 april 2024. Se Socialstyrelsens kalendarium för länk <https://www.socialstyrelsen.se/kalendariet/>

Ingen föransmälan behövs, men skicka gärna in frågor i förväg så har vi bäst förutsättningar att svara. Frågorna skickas till ehalsa@socialstyrelsen.se

Minnesanteckningar från mötet publiceras på <https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/e-halsa/snomed-ct/>, skrolla en bit ner på sidan.

På återseende!

Snomed CT Forum – 2 februari 2024

Frågor/diskussionspunkter

1. Går det att Snomed CT-koda SBAR-modellen?

SBAR (Situation, Bakgrund, Aktuell bedömning, Rekommendation) är en internationell kommunikationsmodell för att säkerställa god informationsöverföring mellan vårdpersonal. I Region Västmanland används SBAR muntligt och skriftligt i ambulansjournalen. Regionen vill möjliggöra överföring av ambulansanteckningar in i journalsystemet Cosmic och undrar över möjligheten att Snomed CT-koda SBAR-modellen.

Ambulansjournalens anteckningar består av fritext som matas in under rubriker, integrationen mot Cosmic innebär att fritexten blir en fast, sammanhållen text (som en pdf) som genererar en journalanteckning till Cosmic.

Först och främst bör man se över och synka informationsstrukturerna mellan sändande och mottagande system vid systemintegration. Socialstyrelsens Nationella informationsmängder (NIM) terminologibundet till Snomed CT kan eventuellt hjälpa till.

Fritext är alltid svårt att mappa mot, så strukturerad inmatning vore att föredra. Själva rubrikerna går troligen att utan större problem mappa mot Snomed CT-begrepp ur observable entity-hierarkin. Ganska troligt att begrepp finns, då SBAR är en internationell, välanvänd modell, men om det inte gör det kan man skicka in önskemål om nytt begrepp via Socialstyrelsens webb, <https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/e-halsa/snomed-ct/>, skrolla till rubriken Lämna förslag. Den 1 mars är deadline för att ändringar/nya begrepp ska komma med i kommande release den 31 maj.

Som stöd för mappning kan ev. Snomed Internationals verktyg Snap2Snomed vara till hjälp, <https://www.implementation.snomed.org/mapping-tools>

Info om regiongemensamt Snomed CT-arbete

Anna-Maria Nygren, representant för sjukvårdsregion Stockholm-Gotland i den nationella arbetsgruppen (NAG) Snomed CT, berättade kort om regionernas gemensamma arbete med Snomed CT genom regionernas system för kunskapsstyrning. NAG är en arbetsgrupp under Nationell samverkansgrupp (NSG) strukturerad vårdinformation, med uppgift att bistå regionerna med modelleringshjälp och beslut och vägledning kring hur Snomed CT kan hanteras. NAG Snomed CT och Socialstyrelsen har löpande

avstämningar. Läs mer här:

<https://kunskapsstyrningvard.se/kunskapsstyrningvard/programomradenochsamverkansgrupper/nationellsamverkansgrupper/nsgstruktureradvardinformation/snomedct.56158.html>

Nästa Snomed CT-forum

Fredagen den 1 mars 2024. Se Socialstyrelsens kalendarium för länk

<https://www.socialstyrelsen.se/kalendariet/>

Ingen föranmälan behövs, men skicka gärna in frågor i förväg så har vi bäst förutsättningar att svara. Frågorna skickas till ehalsa@socialstyrelsen.se

Minnesanteckningar från mötet publiceras på

<https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/ehalsa/snomed-ct/>, skrolla en bit ner på sidan.